

по-сериозни мисли, по-сериозни занятия и помогнаха на бого-словцитѣ да разсждаватъ по-правилно и да разбиратъ по-добре думитѣ на Св. писание, които дотогава лежаха въ без-действие“. Общо за всички питомци той забелязва: „Младежи отъ всички християнски народи се стичаха въ посоченитѣ училища. . . И като се връщаха по разнитѣ краища на оте-чеството си, разгласяваха удивителнитѣ плодове на образованието, изобличаваха злинитѣ, които произтичатъ отъ невежеството. . . По този начинъ много достойни младежи се разпрѣснаха и между нашия народъ“.

Патриаршията не е била въ възторгъ отъ тази насока на просвѣтата, и било отъ страхъ да не се изложи тя предъ пра-вителството, било отъ недовѣрие къмъ всѣка научна критика, която разслабва черковната догма и дисциплина, е правила опитъ да спъне училищното дѣло, ако не и да затвори самитѣ училища. Затова настоятелитѣ на Кидонийското училище, богати и родолюбиви търговци, проникнати отъ вѣра въ положител-ното знание, се видѣли принудени да поставятъ заведението подъ покровителството на една цариградска джамия. Безсилни да спратъ иначе пропагандата на новото положително знание, фанариотитѣ около Патриаршията захванали да винятъ учи-телитѣ, че ужъ разпространяватъ развратъ, злонравие и без-божие. Така по-рано тѣ осуетили дѣлото на знаменития Ев-гений Вулгари, като затварятъ неговата академия при Вато-педския мѣнастиръ на Атонъ (1753—57) подъ предлогъ, че въ нея се проповѣдвало волнодумство, опасно за калугерското общежитие. Така още по-рано учениятъ грѣкъ д-ръ Канелосъ се оплаква, че „докато цѣлиятъ народъ съ възторгъ и непо-колебима ревностъ се е заелъ съ образованието си и прави успѣхи, достойни за удивление, духовенството съ всички сили, прѣко или косвено, му противодействува. Лжчѣтъ на филосо-фията направи за мнозина ясно беззаконieto на тѣхнитѣ го-лѣми злоупотрѣби и на тѣхния животъ, диаметрално проти-воположенъ на духа на православната черква“. И нашиятъ Се-лимински, който сжщо роптае противъ това поведение на грѣцкото духовенство, защитава съ жаръ паметъта на Кон-стантинъ Икономосъ, Неофитъ Вамва и други учители, „ста-нали жертва за просвѣтата и славата на своя народъ“ и „до-стойни да служатъ за подражание и примѣръ на родолюбие